2020

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

..ze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, be.. des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; ..e buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk. ..ven, *Gelden*, enz. franko te adresseren aan het Bureau ..Courant.

WOENSDAG, 14 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 December.

..Kamer heeft gisteren beraadslaagd over de wet ..middelen. Gedurende de beraadslaging is rap.. uitgebragt over het voorstel der 9 leden. Dat voor.. ..s aan de orde gesteld tegen Donderdag aanstaande. ..om niet voor of althans bij de middelen?

..zitting heeft gisteren niet veel bijzonders opge..d, behalve

.. eene redevoering van den heer van Nispen, die ..dringt op een algeheele afschaffing van den accijns ..het *gemaal* van de *rogge*. Hij wees daarbij op den ..van Hall, die daarover de noodzakelijkheid reeds ..aangetoond ten jare 1847;

.. een antwoord van den heer van Hall, die be..t NB. zich altijd gelijk te zijn gebleven, en erkent ..hij in 1847 de afschaffing van het gemaal op de ..voorstelde, maar met een *équivalent*.

.. eene koddige redevoering van den heer Dirks, .. te Leeuwarden wel eens minder vrolijk kon worden ..genomen, als men daar lezen zal, dat de petitie van ..uwarden in waarde heeft verloren naar mate er meer.. ..e namen op zijn geplaatst. Hetgeen al een zeer aar.. kompliment is voor de April-petitien en de April..ging.

.. eene *philippique* van den heer van Lennep tegen *Staatsloterij*, zooals van den dichter te verwachten .. die ze met al te zwarte kleuren heeft afgeteekend.

.. eene verklaring van den heer Thorbecke, dat ..n de [illegible] stemmen alleenig om ..n onvermijdelijk is, plaats te houden voor zijn ..stel. En eindelijk

.. eene redevoering van den minister van Finantiën, ..houdt 1°. eene lofrede op de accijnsen, alhoewel ..niet als lofredenaar wil optreden. 2°. eene verkla.., dat de regering bezig is aan het onderzoek of het mogelijk is wijziging te brengen in de grondslagen van sommige belastingen bijzonder van het personeel, van de deuren en vensters en van het patent. Ook acht ..vermindering van belasting eene hoogst wenschelijke ..zaak. Zoo! Het is ons aangenaam dat zij dat inziet. Het voorstel Thorbecke heeft dan ten minste reeds dit voordeel aangebragt. Maar — 't is jammer dat die maar achter aan komt — de regering acht den tijd nog niet gekomen. Zoodra de gelegenheid daartoe gunstiger is, zal zij haar terstond aangrijpen. De regering had het vingstuk hoe *ver* men nu reeds zou kunnen gaan en wat er mogelijk zou kunnen zijn, bereids vóór de indiening der begrooting overwogen. Zij is van de verwezenlijking daarvan terug gehouden met het oog op de politieke verwikkelingen van Europa. — Behoudt daarmee de regering eene achterdeur open, om bij gunstigeren politieken toestand, een vermindering op het *gemaal* voor te stellen? En is het daarin, dat de heer van Hall zich gelijk blijft? of zal er ook een equivalent komen? De tijd zal het leeren.

De *Grondwet* van heden geeft een eerste artikel over hetgeen verledene week in de Kamer omtrent de »voor..ande mededeeling" door den heer Lightenvelt is ge... Daarin ontwikkelt de *Grondwet* dat daarbij

.. *niet* is gegeven wat voor de honderdste maal ge..t werd.

II. Wel gegeven is geworden *wat niet* gevraagd is.

I. Er is *niet* gegeven, wat gevraagd was.

a. Door de afdeeling der Kamer was gevraagd:

1°. Mededeeling van de nota van den kardinaal Antonelli van .. Aug. jl., en

2°. inlichting omtrent de daaruit af te leiden gevolg..ing;

b. door drie leden der Kamer was gevraagd de mededeeling van alle stukken met het Pauselijk Hof gewisseld.

c. De afgetredene ministers hadden herhaaldelijk aangedrongen: 1°. op de mededeeling onder anderen van het geheele rapport van den ministerraad van 14 April jl. waarvan het ministerie goed gevonden had slechts de konklusie openbaar te maken;

2°. van het kabinetschrijven van 22 Nov. 1850, litt. Z. 21 en 26 Oct. 1852. litt. G, 21.

d. De heer van Zuijlen van Nijevelt heeft telkens aangedrongen op mededeeling:

1°. van een brief van Z. M. gezant te Rome, naar de gissing des Heeren van Zuijlen, in den loop der maand Februarij ontvangen;

2°. van het antwoord van den heer van Zuijlen op dien brief gegeven, en minstens vier weken anterieur aan het bekend worden alhier der Pauselijke allokutie;

3°. van een tweeden brief van Z. M. gezant te Rome mede in de maand Februarij ontvangen, waarin voor *het eerst* bij wijze van *gerucht* van een Aartsbisdom van Utrecht werd gesproken;

4°. van een advies door het departement van R. K. Eeredienst op dien brief uitgebragt;

5°. Van het antwoord, dat daarop door den heer van Zuijlen aan Z. M. gezant te Rome werd gezonden, ten einde het tot stand komen van zoodanig plan te beletten.

Met der daad, het moet erkend worden dat aan deze vragen niet is voldaan. Deze stukken zijn niet openbaar gemaakt. En dewijl die stukken tot regtvaardiging van het afgetredene ministerie worden gevraagd, zoo meenen ook wij op de openbaarmaking daarvan als nog te moeten aandringen.

De *Grondwet* zegt: »De *Tijd* zal, hopen wij, nu ook inzien, *waarom* de afgetredene ministers tegenover *documents* al of niet *positifs* slechts »ontkentenissen" stelden. Men gedoogt immers niet, dat *hunne* schriftelijke bewijzen onder de oogen der natie worden gebragt?"

Wij kunnen de waarde niet [illegible] van stukken, die wij niet kennen. Maar het is ons om waarheid te doen. Wij aarzelen alzoo niet te verklaren, dat ons gouvernement te kort zou blijven aan de eerste beginselen der loyauteit, zoo het iets, al ware het slechts een enkel stuk, achter hield van hetgeen tot regtvaardiging van een vorig minister zou kunnen dienen.

II. Er zou *wel* gegeven zijn wat *niet* gevraagd was. Namelijk, de heer Lightenvelt heeft medegedeeld wat *hij* voor waarheid hield. Dit nu was niet gevraagd, zegt de *Grondwet*. Wij willen met die aanmerking vrede nemen; maar men moet niet uit het oog verliezen, dat de heer Lightenvelt niet slechts heeft gezegd *wat hij* dacht, maar vooral heeft ontwikkeld, en dat zeer breedvoerig, *waarom en op welke gronden* hij zóó dacht. En dewijl die gronden licht werpen over de zaak, zoo kan men niet zeggen, dat de heer Lightenvelt gegeven heeft wat *niet* was gevraagd.

Intusschen, de *Grondwet* verzekert, dat »ondanks de gedwongene schaarschheid van verdedigingsmiddelen de »waarheid" evenwel aan het licht is gekomen" 't geen hij in een volgend artikel zal uiteen zetten.

Inmiddels veroorloven wij ons eene aanmerking. De *Grondwet* spreekt van de vorige ministers als *beschuldigden*. Wij meenen dat die *uitdrukking* ongelukkig is gekozen. Voor ons zijn zij dat niet en kunnen zij dat niet zijn. Er is hier eene *affirmatie* en eene *negatie* gegeven door mannen, die van weerszijden mannen van eer zijn, Hier is of kan dus geen spraak zijn van beschuldigden, maar van misverstand en vergissing, 't geen heel iets anders is.

Zie hier hoe de *Nederlander* onze vergissing omtrent den heer Groen in zijne opiniën over de departementen van Eeredienst kwalificeert en rektificeert:

»De lezers van *de Tijd* zijn voor ons niet bereikbaar.

»Maar de lezers van *de Nederlander* verwijzen wij, ter beschaming ook ditmaal van deze *laaghartige* polemiek, naar hetgeen de heer Groen den 17 December 1849 gezegd heeft.

»»Een enkel woord slechts over de *Ministeriën van Eeredienst*. Ziet men op de wijze waarop tot dusverre door de Ministeriën het regt der Gezindheden is gehandhaafd, — ik doe hier geene persoonlijke incriminatiën: bij het oordeel over personen geeft men dikwijls te weinig op de omstandigheden acht, — dan geloof ik dat ze veilig kunnen worden afgeschaft. Indien men de Ministeriën van Eeredienst wil behouden, enkel en alleen als lastige band ter beteugeling van de Kerk, zou dit eene reden zijn om, hoe eer, hoe beter de afschaffing te doen plaats hebben; maar wanneer men de zaak uit het hooger standpunt beschouwt dat ik mij veroorloofd heb aan de Kamer te schetsen, is de zaak twijfelachtig, en verdient rijpe overweging"......

»»Dit is het oogpunt waaruit ik de zaak beschouw. En daarom voeg ik mij bij het voorstel van het Ministerie. Het *voor memorie* uitdrukken van de bezoldiging van de hoofden der departementen van Eeredienst komt mij raadzaam voor. Nu toch heeft men vrijheid en gelegenheid zich te beraden omtrent hetgeen wenschelijk is of niet".

»»Het geldt nu niet anders dan *eene zuivere proefneming, waardoor de quæstie niet gepraejudicieerd wordt.*""

Wij hebben 't der moeite waardig geacht, om letterlijk af te schrijven, hoe de *Nederlander* onze polemiek laaghartig noemt. Zulks is hem zeker in zijne vreugde ontvallen, dat de *Tijd* in *flagrant délit* was betrapt. De »vrienden" zijn niet gewoon met zulke benamingen rond en open voor den dag te komen. Zij verstaan beter de kunst van insinueeren, waardoor men beschuldigt zonder te beschuldigen, en aan iemand den doodsteek geeft zonder dat hij schier den moordpriem voelt of hem afwenden kan. Dat is ook veel voorzigtiger. Maar soms ook *dormitat divus Homerus*.

Door het Bestuur der Katholieke Vereeniging: *Regt voor allen* is dezer dagen het onderstaande adres toegezonden

Aan Zijne doorl. Hoogwaardigheid
Mgr. Herman von Vicari,
Aartsbisschop van Freiburg.

Doorluchtige en Hoogwaardige Heer!

Uit alle landen en van alle kanten verheffen zich de stemmen der uitstekendste en voortreffelijkste mannen, om aan Uwe doorl. Hoogw. de hulde te brengen van hunne gevoelens van eerbied en van dankbaarheid, wegens den waarlijk apostolischen moed, waarmede Uwe doorl. Hoogw. in het strijdperk is getreden ter handhaving van het heilig regt der Kerk en ter verdediging van hare onafhankelijkheid, tegenover een haren ondergang bedoelend alvermogen van den Staat. Aan die stemmen zij het ons vergund de onze te paren, terwijl wij, als de leden van het Bestuur der te dezer stede gevestigde katholieke Vereeniging, die ten zinspreuk heeft: Regt voor allen, de eerbiedigste hulde ook van onze bewondering en van onze innige erkentelijkheid Uwe doorl. Hoogw. aanbieden.

En niet wij alleen in deze oorden koesteren die gevoelens van bewondering en erkentelijkheid ten aanzien van Uwe doorl. Hoogw.; wij vergissen ons niet, wanneer wij ons veroorloven te zeggen dat alle Katholieken van Nederland, het lijden vernemende, waardoor dat gedeelte der Kerk, hetwelk aan uwe zorg is toevertrouwd, getroffen is geworden, van de smartelijkste aandoeningen vervuld geworden zijn. Van toen af hebben zij dagelijks met de levendigste belangstelling de gebeurtenissen gevolgd, die de onrust onderhouden in uw diocees en die de katholieke wereld verbazen, zoowel wegens de verblindheid van hen, die aan het regt en de onafhankelijkheid der Kerk den oorlog aandoen, als wegens de treffende eenparigheid, waarmede bijna alle dienaren des Heeren liever alles ondergaan, dan van hunnen pligt ook maar een hairbreed af te wijken. Dat schouwspel, het schouwspel namelijk van een twee en tachtigjarigen grijzaart, door een enkel woord van zijnen mond de aanmatigingen beteugelende van de bestrijders van het erkende regt onzer Kerk, en hen beschamende en van onmagt overtuigende, terwijl alle trouwe zonen der Kerk zich scharen om hem heen en eenstemmig de verklaring der den marteldood verbeidende eerste Christenen herhalen: »*Melius est obedire Deo quam hominibus*" — dat schouwspel doet dan het hart der Katholieken van Nederland hooger slaan in de borst en bezielt hen dan met nieuwen moed te midden der gevaren, waarmede zij nog gestadig bedreigd worden, ten gevolge van eene onlangs goedgestemde en voor de regten en vrijheden der Kerk uiterst bedenkelijke wet. En zoo voelen zij zich gedrongen aan Uwe Doorl. Hoogw. niet slechts de opregtste verzekering

van hunnen eerbied en van hunne sympathie aan te bieden, maar ook van hunne warmste erkentelijkheid, daar zij aan het verheven voorbeeld van apostoliesch moedbetoon, door Uwe doorl. Hoogw. gesteld, nieuwe krachten ontleenen om, mogt het, wat God verhoede! op nieuw noodig zijn, naar hun vermogen bij te dragen tot de handhaving van het onvreemdbaar en onschendbaar regt van hunne dierbaarste Moeder. Alle Katholieken van Nederland smeeken dan ook eenparig lijk de goede God, dat Hij aan Uwe Doorl. Hoogw. en aan uwe kudde de genade schenke, van spoedig den dag der bevrediging der hangende geschilpunten te zien aanbreken, opdat de Kerk in uw diocees haren vreedzamen arbeid ter verheerlijking van Gods heiligen naam en ter heiliging der zielen met nadruk kunne hervatten.

Met den diepsten eerbied zijn wij,

Het bestuur der katholieke Vereeniging: Regt voor Allen.

Amsterdam, *(Volgen de Naamteekeningen.)*
den 9 Dec. 1853.

Wij ontleenen aan eene der laatste korrespondentien uit Rome aan *l'Univers*, het volgende:

»Men verzekert dat Mgr. Ferrieri, Aartsbisschop van Sida, Apostolische Nuntius, met de waardigheid van Bisschop van Montefiascone en Corneto bekleed zal worden, uithoofde Zijne Eminentie de Kardinaal Clarelli-Paracciani afstand van dat Bisdom heeft gedaan. Mgr. Ferrieri zal te Napels door Mgr. Belgrado, Apostolisch Internuntius te 's Gravenhage, vervangen worden, terwijl deze tot opvolger te 's Hage Mgr. Massoni, zaakgelastigde van den H. Stoel te Florence zal hebben. Die laatste zetel zal vervuld worden door Mgr. Franchi, Auditeur en zaakgelastigde te Madrid.

»Mgr. de Luca, benoemd tot Apostolisch Nuntius te Munchen, is, na eenige dagen te Rome doorgebragt en zich met Mgr. Sacconi, Zijnen voorganger verstaan te hebben, naar Napels teruggekeerd. Hij zal waarschijnlijk in het aanstaande konsistorie den Aartsbisschoppelijken titel *in partibus* verkrijgen, dien al de Apostolische Nuntiussen voeren. Hetzelfde zal plaats hebben ten aanzien van Mgr. Belgrado."

Veldtogt van 1810. — De generaal Kaminski. — Aanval op Schumla. — Belegering en bestorming van Routschouk — Negatieve uitkomsten van den Veldtogt. (Zie ons Nommer 1998).

Nadat Vorst Bagration door Keizer Alexander tot eene andere bestemming was geroepen, werd het opperbevel over het Russische leger van den Donau den graaf Kaminski opgedragen, een generaal in wien men veel hoop stelde. Hij had Finland veroverd, waar hij schitterende hoedanigheden en groote krijgskundige talenten had ten toon gespreid. Men vleide zich zelfs te Petersburg in hem een veldheer te bezitten, dien men eenmaal Napoleon zou kunnen tegenstellen. De graaf Kaminsky, jong, bekwaam en ondernemend, was werkelijk een verdienstelijk veldoverste. Maar een oorlog tegen den Turk, moest hem groote moeijelijkheden berokkenen, zelfs in den tijd waarvan wij spreken, toen, zich niet verwaardigende de Europeesche taktiek ten voorbeeld te nemen, de Turken op hunne oude wijze streden, in ongeregelde benden, maar met vreeselijke hardnekkigheid. Schoon steeds geslagen hervond men hen weer even talrijk en aan het einde van een langdurigen moeijelijken veldtogt hadden de Russische legers slechts eenige vestingen aan den ingang van Bulgarije veroverd, en vonden zich gedwongen wederom den Donau over te trekken om in Wallachije de winterkwartieren te betrekken. Twee groote krijgsoversten, Montecuculli en prins Eugenius hebben erkend dat een oorlog tegen de Turken de moeijelijkste van alle oorlogen is.

Zonder de desorganizatie der Ottomannische troepen, veroorzaakt door het oproer der Janitzaren in 1808, zou Vorst Bagration niet zoo gereedelijk in de eerste maanden van den veldtogt de ontruiming der zeven vestingen aan den Donau verkregen hebben, welke vestingen moesten kapituleeren wegens gebrek aan krijgsvoorraad. Alleen Brahilof, wiens gouverneur Achmet-Pacha, een man van onwrikbaren moed was, had reeds twee maanden lang tegenstand geboden en verscheidene bestormingen afgeslagen, waarvan eene den Russen 7000 man kostte. De belegering moest in eene blokkade veranderd worden. Achmet gaf zich over ten gevolge van gebrek aan levensbehoeften, maar op de voorwaarde vrij met het garnizoen te mogen aftrekken. In het algemeen verdedigen de Turken zich met eene buitengewone hardnekkigheid in slechte vestingen versterkt met oude torens en smalle bolwerken. Men ziet hen langdurige belegeringen doorstaan in ellendige plaatsjes, die onze Europeesche ingenieurs oordeelen zonder niet ter verdediging geschikt te zijn. Die slecht versterkte plaatsjes verdedigen zich wel is waar slechts een paar weken, maar het is gevaarlijk hen achter zich te laten; en daar zij talrijk zijn, veroorzaken zij den vijand veel tijdverlies, en vertragen de grootsche krijgsoperatiën voor hem ontworpen. Dat verhoogde dan ook grootelijks de geestdrift van den graaf Kaminski en deed hem meer dan eens misslagen begaan.

Sedert den vrede van Tilsitt, had Rusland aanzienlijke versterkingen naar den Donau kunnen zenden. Het leger werd, naar men zegt, op 110,000 man gebragt, een cijfer dat overdreven schijnt aangezien de verkregene rezultaten. De generaal Kaminski, van de terugkomst van het goede jaargetijde gebruik makende, zonder te wachten op de versterkingen die hem gezonden werden, trok over den Donau in de eerste dagen van Maart, te Hirsova, waar de generaal Bragation een bruggehoofd had opgerigt in den vorigen veldtogt, en drong door in Dobrutscha aan het hoofd van 60,000 man. De Seraskier Pechlivan-Pacha trachtte moedig zijn doordringen nabij Rassova te beletten, maar geslagen zijnde geworden, verschanst hij zich met het overschot zijner legerbende in Bazardjik, een tamelijk sterke stad maar in slechten staat.

De graaf Kaminski niemand meer voor zich ziende, want de groot-vizier Kior-Pacha hield zich in zijn kamp bij Schumla opgesloten, kon vrijelijk Neder Bulgarije doorloopen en zich van eenige sterkten meester maken. Men legde het beleg voor Bazardjek, voor Radgrad, tusschen Routschouk en Schumla en voor Turtukai aan den Donau. Die laatste vesting moest den overtogt van het leger over den stroom te Oltenitza beschermen. Turtukai, bestreken door eene naburige hoogte, werd door bommen en houwitzers plat geschoten, en gedwongen zich na verloop van twintig dagen over te geven. Ter zelver tijd hervatte men het beleg van Silistria, dat gedurende den winter opgebroken was geworden. Dat beleg en de belegeringen van eenige kleinere vestingen hield het leger gedurende drie maanden bezig. Men had bijna Junij en nog boden Bazardjik en Silistria tegenstand. De Seraskier Pechlivan verdedigde Bazardjik moedig, deed gedurig uitvallen, en schoon steeds teruggedrongen, hernieuwde hij den aanval.

Twee legerkorpsen waren voor die kleine vesting vereenigd. De moedige Seraskier werd in een uitval met 1200 der zijnen gevangen genomen. Dat verlies bragt moedeloosheid bij het garnizoen te weeg; maar Baba-Pacha, die als gouverneur was gebleven, verwierp elk voorstel tot kapitulatie. Eindelijk namen de Russen de stad den 3 Junij stormenderhand in, doch met groot verlies. Allen werden over de kling gejaagd, inwoners en Turksche soldaten, behalve 600 man die in een versterkt gebouw zich verschanst hebbende, kapituleerden. De ramp van Bazardjik maakte den gouverneur van Silistria bevreesd, en schoon de bres naauwelijks genaakbaar was, haastte hij zich, eene, trouwens voordeelige kapitulatie aan te nemen, want hem werd vergund met het garnizoen af te trekken, dat 6000 man sterk was, en met de inwoners ten getale van 15000, waarvan het derde in Bulgariesche Christenen bestond.

Onderwijl trok eene legerafdeeling over den Donau te Oltenitza, om Guergewo en Routschouk te belegeren. Van zijnen kant rukte Graaf Kaminski naar Varna, waar van de vestingwerken destijds in zeer slechten staat waren. Om niet wederom zijnen tijd met eene langdurige belegering te verspillen wilde hij onverwijld de vesting stormenderhand innemen. Maar het garnizoen door de Turksche bewoners en Bulgaren bijgestaan verdedigde zich moedig. Het geringe garnizoen en de bevolking echter wanhopende het tegen de groote magt die de Russen ontwikkelden te zullen kunnen volhouden, deed men den opperbevelhebber het voorstel hem de stad over te geven, mits allen vrijelijk met hunne goederen er mogten uittrekken. De generaal weigerde en, na een nieuwen vruchteloozen aanval, Varna als eene afgezonderde, buiten den omtrek zijner operatien liggende stad beschouwende, besloot hij zich te verwijderen. Onverwijld rukte hij op Schumla aan, het middenpunt van het plan des veldtogts.

Nu deed de graaf Kaminski een misslag. Hem ontbrak volharding en hij begreep de groote belangrijkheid van Varna niet, waarvan de haven hem zijne proviandering over zee begunstigen en den toegang verleenen kon aan een Russisch eskader dat van Sebastopel of Odessa komende: een snellere gemeenschap dan de lange moeijelijke weg langs den Donau, door Wallachije, Moldavie en Bessarabie.

De generaal nam voor Schumla te belegeren of den groot-vizier naauwer in te sluiten, om hem alsdan op zware voorwaarden tot den vrede te dwingen, gelijk de maarschalk Romanzoff in 1772 had gedaan. Kaminski had drie zijner legerkorpsen tot dat einde vereenigd. Wij hebben gezegd dat Schumla, een vooruitstekend bolwerk van den Balkan, beschermd wordt door eene schier ongenaakbare forteres; dat de stad bereids zeer sterk door hare ligging, omringd wordt door eene muur geflankeerd met torens en bolwerken, en dat ze eindelijk door eene anderen gemetselden muur wordt omsingeld met een gracht, waardoor een ruim verschanst legerkamp ontstaat, waar een gansch leger des noods zich ophouden kan.

Van Varna naar Schumla trekkende, beval de opperbevelhebber de belegering van Yeni-Bazar, eene kleine versterkte stad; maar de kommandant haastte zich met het garnizoen de stad te verlaten, gevolgd door al de Turksche en Christen inwoners.

Voor Schumla gekomen, liet graaf Kaminski, den Groot-Vizier vredesvoorstellen doen op de volgende voorwaarden: afstand aan Rusland der Donau-provinciën en van Bessarabië, namelijk eene uitgestrektheid lands van honderd vijftig mijlen tusschen den Donau en den Dniper; afstand in Azië van Mingre, Goureel en Turksch Georgië; betaling van 80 millioen franks voor oorlogskosten; eindelijk bezetting door de Russen van Varna, Silistria, Routschouk en Schumla, tot aan de geheele betaling van voorzegde som.

Zulke harde voorwaarden konden niet gesteld worden dan na eene schitterende en beslissende overwinning. Maar welken grond had men om ze op te leggen, terwijl het Russische leger, na een in 1806 begonnen en in het vierde jaar reeds durenden oorlog niet verder was gekomen dan tot het belegeren van vestingen tusschen den Donau en den Balkan? Onderhandelingen op zulk een basis steunende, konden tot geen rezultaat leiden.

Kaminski deed toen Schumla van de Oostelijke zijde, van het dorp Stratscha, aanvallen. 5000 man ligte infanterie beklommen den berg en bereikten een rotspunt, de hoogte der grotten genoemd, op een half kanonschot afstands van den buitenmuur. Dra werden zij aangevallen door de Turken, die hen niet konden verjagen. Het gelukt den Russen door magt van armen, op hunne stelling twee kanonnen te hijschen; terzelvertijd beschoten drie andere stukken voor het dorp en schuins op den berg geposteerd de uit hunne verschansingen gekomen Turken. De nacht maakt aan het gevecht een einde; en van beide zijden blijft men waakzaam. Den volgenden dag wordt het gevecht met afwisselende kansen hernieuwd, maar het schroot der beide kanonnen gaven het voordeel aan de Russen, die de Turken achter hunne verschansingen hadden kunnen terugdrijven, indien de opperbevelhebber hun versterking hadde gezonden. Ongelukkiglijk beschouwden zij de zaak slechts als een te ernstig geworden voorpostengevecht. Men verweet den generaal niet dat hij zich niet bij het geweervuur had gevoegd, dat de pligt eens opperbevelhebbers niet is; maar dat hij zich niet ter plaatse zelve had begeven, om door zich zelven de gesteldheid te beoordeelen. Had hij zulks gedaan, zijn geoefende blik zou hem dra geopenbaard hebben, dat de fortuin hem een gelegenheid aanbood om den buitenmuur van Schumla meester te worden, om [illegible] voor de verschansingen der stad te kunnen versterken en ze naauw insluiten, door middel van de groote magt waar over hij beschikken kon. De Turken, gewaarschuwd door het dreigend gevaar, hebben sedert zorgvuldig de hoogte der grotten en dat gansch gedeelte des bergs versterkt.

(Wordt vervolgd.)

Eenige jaren geleden werd een burgers zoontje — een knaap van 14—16 jaren — door een hem ontmoetend persoon, onder vreesaanjaging en, ten deele, door schoonschijnende woorden, naar een afgelegen gedeelte der stad gelokt en daar mishandeld, door het toedienen van eene korrektie, gelijk men die wel eens gehoord heeft van een vergramd vader uit den ouden tijd. De dader kon niet worden ontdekt en de zaak werd vergeten. Voor korten tijd hernieuwden zich dezelfde tooneelen meermalen en de politie werd den dader meester, die dan ook voor de regtbank werd gebragt. Deze moest hem echter wegens gebrek aan het noodige bewijs ontslaan. Sedert dien tijd heerscht er alhier onder velen der burgers eene opgewondene bezorgdheid. Daardoor verbeeldt menigeen zich bij de minste aanduiding den dader van dat onbegrijpelijke wanbedrijf voor zich te zien. Dit heeft dan ook ten gevolge gehad, dat een aantal personen uit de mindere standen, zoo geneigd om zonder vorm van proces te handelen, personen heeft verdacht en beschuldigd, van wier schuld niets is gebleken. Zoo is nog in het laatst der vorige week een officier van het O. I. leger, met name V. D. P., die in burgerkleederen op straat wandelde, misschien ten gevolge van een misverstand of eene noodlottige gelijkenis op den vrijgesproken beschuldigde, onder het naroepen der woorden »kinderdief" en het uiten van bedreigingen, door eene groote menigte achtervolgd. In een huis gevlugt, wist hij geen ander middel om der dreigende menigte te ontkomen, dan door zijne uniform te doen halen, dien aan te trekken en zich in dat gewaad naar zijne woning te begeven. Gisteren avond is op het Spui voor het Maagdenhuis door de menigte aangehouden en aan de agenten der policie overgeleverd een persoon, beschuldigd van een weesjongen te hebben geslagen, zonder dat het vooralsnog blijkt, of die daad in verband staat met de opgenoemde wanbedrijven, dan wel of dit een van de helaas niet zeldzame regtsoefeningen was, te werk gesteld ten gevolge van beschonkenheid. Zooveel intusschen is zeker, dat de gearresteerde persoon niet diegene is, welken de regtbank onlangs om gebrek aan voldoend bewijs heeft ontslagen.

De stoomboot *Kinderdijk* is heden morgen van Brou-

wershaven op een ontvangen sein uit zee, naar zee gestoomd, doch is, na eenigen tijd in zee gekruisd en buiten niets te hebben gezien, naar hier gestoomd, ten einde steenkolen in te nemen, waarna zij binnendoor naar Brouwershaven vertrokken is, om het schip *de Vriendschap* naar hier te brengen.

Men schrijft uit Vreeswijk, dat eergisteren avond (den 10den) omstreeks acht ure het ijs van boven de rivier de Lek is komen afdrijven; dien ten gevolge is men onmiddellijk begonnen de schipbrug weg te nemen, en in de daarvoor bestemde nieuwe haven op te bergen. Gisteren morgen was de rivier de Lek, voor de helft met drijfijs overdekt; terwijl de geregelde overtogt aan het veer of de schipbrug plaats had door middel van pont en booten.

Het water aan de rivier de Lek stond gisteren morgen 8 ure, tot de hoogte van 5,75 el; zulk eenen lagen stand heugt weinige menschen meer; dit is oorzaak, dat er op genoemde rivier de Lek, voor zoover bekend is, twee scheepjes in het ijs zijn blijven vastzitten. *(Ut. Ct.)*

'sGRAVENHAGE, 12 December. Heden middag is door den H. Wel-Eerw. Heer Bisschop van Haarlem in de pastorij van de kerk in de Oude Molstraat, gehoor verleend aan hen, die Z. H. Wel-Eerw. wenschen te spreken over kerkelijke en godsdienstige zaken; en op aanst. Zondag avond ten zes ure zal er in de Hofkerk door Z. Wel-Eerw. een plegtig lof plaats hebben ter dankzegging voor de bediening van het H. Vormsel, dat aan de geloovigen is toegediend.

VLIJMEN, 10 Dec. Tusschen hier en 's Bosch is het water in de togtslooten en uitwateringsvlieten, alsmede in de lage kreken en moerassen van de polders in het zoogenaamde Bossche veld en rondom 's Bosch, tot eene ongekende laagte gedaald; ook binnen die stad is het water zoo laag, dat een aantal pompen, tot groot ongerief der ingezetenen, ledig zijn en moeten blijven stilstaan. Een en ander verdient te meer opmerking, omdat de wintermaanden, en derhalve ook de watermaanden, reeds zijn aangebroken. Van de velden, die vroeger welligt nooit te maaijen waren, worden alsnu honderde karrevrachten strooisel, biezen en riet binnen gezameld. De gansche vlakte tusschen hier en genoemde stad, alsmede rondom dezelve, heeft dan ook het aanzien alsof men in de maand Julij ware. [illegible] duizende hoopen strooisel en biezen [illegible] vervoering gereed staan en nog binnen gehaald moeten worden, vertoonen zich voor ieders oogen en staan daar als zoo vele getuigen van de vruchtbaarheid der landen, welke menigwerf, soms ook nog in het hartje van den zomer, onder het water bedolven blijven.

Jammer intusschen is het, dat er zoo weinig eigenaren der landen, in voornoemde polders gelegen, worden aangetroffen, die door bovengemelde omstandigheden tot de overtuiging worden gebragt, dat hunne eigendommen, door de natuur te helpen en dezelve te doen opgraven, wezenlijk hooger en alzoo meer produktief kunnen worden gemaakt; daarmede toch zouden zij en hun zelven en de arbeidende volksklasse in deze streken, die voor een groot gedeelte zonder werk zijn, ten zeerste kunnen bevoordeelen, en zoude daardoor ook tevens een uitwaterings-kanaal, zoo niet overbodig, dan toch ten minste minder noodzakelijk, worden gemaakt.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Maandag, 12 December.

In deze zitting is aangenomen de wets-ontwerpen tot verhooging van hoofdstuk V. der staatsbegrooting van 1853 (bijdrage en vergoeding van renten aan de Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij);

tot regeling van het muntwezen in de West-Indien;

tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1854.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 12 December.

In deze zitting zijn ingekomen twee wets-ontwerpen:

1°. tot regeling der pensioenen van militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof; en

2°. tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1853.

De kommissie van rapporteurs voor het voorstel van negen leden der Kamer, tot afschaffing van den accijns op het gemaal en van het tonnegeld, heeft haar eindverslag daaromtrent ter tafel gebragt. De Kamer heeft bepaald dat op aanstaanden Donderdag de beraadslagingen over dat voorstel zullen aanvangen, en nadat de behandeling van het wets-ontwerp tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1854, zullen afgedaan worden de wets-ontwerpen:

1°. tot goedkeuring eener dading tusschen de gemeente Zutphen en het bestuur der domeinen;

2°. tot bekrachtiging van provinciale belastingen in onderscheidene provincien; en

3°. tot bekrachtiging van het Koninklijk besluit, genomen ter aanmoediging van den aanvoer van levensmiddelen.

De beraadslagingen over de wet op de middelen die heden zijn aangevangen zullen morgen worden voortgezet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Dec. De door de Russen op de Turken behaalde overwinning ter zee, kan ter naauwernood als een voordeel worden aangemerkt, indien men bedenkt dat het Turksch-Egyptisch smaldeel uit slechts zeer weinige bodems bestond. Ten minste er is in de nederlaag door de Turken geleden niets dat de beslissing zou doen overhellen ten voordeele van Rusland. — Volgens sommigen zou er niets anders plaats hebben gehad dan een gevecht tusschen Russische en Turksche kanonneerbooten aan de mond van den Donau, en de Turksche admiraal Osmar Beij, dien men zegt dat gevangen genomen is, zou niets anders zijn dan een scheeskapitein van dien naam, welke het kommando heeft over een der drie Turksche afdeelingen van kanonneerbooten.

Aangaande het nieuwe ontwerp van schikking is nog niets naders bekend geworden.

De onlangs te Konstantinopel aangekomen Spaansche gezant heeft eene langdurige konferentie gehad met Redschid-Pacha. De komst van dien gezant heeft eenigen indruk gemaakt, omdat zij in verband wordt gebragt met het gerucht, dat er eerstdaags zes Spaansche oorlogsschepen zich in den Bosphorus zullen vertoonen.

— Het in de half officieele bladen in den *Constitutionnel* en den *Pays* opgenomen artikel over de verzoening tusschen de twee takken der Bourbons, welk artikel een niet zeer gunstig oordeel over gemeld feit en vooral het Huis van Orleans doorhaalt, wordt door den *Union* in dezer voege besproken:

»Stilzwijgendheid, als de vereischten der vrijheid van spreken niet bestaan, is eene dwangwet; tegenover zekere aanvallen, is ze een eerepligt. Nooit hebben wij beter die dubbele verpligting gevoeld, dan toen wij heden ochtend in den *Constitutionnel* en het *Journal de l'Empire* een lang artikel »de *Fusie*" lazen.

»Wij behoeven niet te vragen of het eene groote heldendaad van polemiek is, tot tegenspraak hen op te roepen, die niet antwoorden kunnen. De handelwijze ten onzen aanzien is niet nieuw: die er toe in staat is verschoone ze! Er bestaat bovendien een andere klip, waartegen men ons wil lokken; maar wij hebben ze bereids bespeurd; meer dan eens hadden wij genoeg [illegible] in acht nemen om ze te vermijden.

»Voorwaar, 't is een prikkelend lokaas, het zou eene gemakkelijke taak zijn uit te doen komen de zonderlinge tegenstrijdigheden, de bedriegelijke denkbeelden, den wegslependen stijl en de geveinsde verachting, waarin het gansche werk van den heer de la Guéronnière bestaat. Maar de gebeurtenis die den publicist zoo diep bewogen heeft, mag niet tot de laagte van zulk een debat afdalen. Dergelijke daden mogen worden aangevallen; door ze te verdedigen zou men toestemmen dat zij zouden moeten geregtvaardigd of verklaard worden. God beware ons dat wij het doorluchtige Huis van Bourbon vereend, en verzpend, de beleediging zouden doen van te gelooven dat het gewroken moet worden wegens dergelijke boosaardigheid en hoon.

»Dat de *Constitutionnel* en *le Pays* derhalve het strijdperk doorloopen waar zij heerschende zijn."

De *Assemblée Nationale* zegt, naar aanleiding van hetzelfde artikel, het volgende:

»De *Constitutionnel* verwijt ons heden ochtend, een ijdel voorwendsel te hebben te baat genomen om zijn artikel over de *fusie* niet te beantwoorden. Wij volharden in ons besluit om dien nieuwen valstrik te ontwijken, die grover is, dan die welke zes maanden geleden ons twee waarschuwingen op den hals haalde.

»Het artikel dat men wil dat wij zullen beantwoorden is in den grond niets anders dan eene vergelijking van het huis van Bourbon, met de dynastie der Bonapartes, eene vergelijking waarin met hoogdravende woorden den onvermijdelijken val van dat huis en de grootheid dier dynastie worden aangeheven. Wij vragen het den *Constitutionnel* zelven: meent gij dat wij vrijelijk van de dynastie der Bonapartes mogen spreken, van haar verleden, van haar tegenwoordig bestaan, van hare toekomst? Zelfs dan wanneer de wet ons zulks eene diskussie niet verbood, de betamelijkheid zou 't ons ganschelijk beletten?

»Als men, gelijk de hoofdredakteur van den *Constitutionnel*, in het kort tijdsverloop van vijf jaren, een vurig legitimist met de *Gazette de Limousin*, een opgewonden republikein onder het achtervolgend patroonschap van den heer de Lamartine en den heer Emile de Girardin geweest is; als men, na plegtig geprotesteerd te hebben tegen de staatsgreep van den 2 December, lofdichten op het keizerrijk schrijft, dan meenen wij, heeft men het regt niet anderen eene gedragslijn voor te schrijven."

MADRID, 10 Dec. In weerwil van de hevige oppozitie door het ministerie geleden, heeft de Senaat met 103 tegen 69 stemmen, de beslissing door de meerderheid harer rapporteurs ten aanzien der spoorwegen uitgebragt aangenomen.

Ten gevolge van dezen uitslag der stemming verwacht men dat de zitting der Cortes zal worden gesloten.

— Bij ordonnantie der Koningin is, gelijk verwacht werd, de zitting der cortes geschorst. Het tijdstip der latere bijeenkomst is bij de ordonnantie niet bepaald.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Dec. Van het Dekenaat Hünfeld (Keurhessen) is den 6 dezer een adres aan Z. H. W. den Aartsbisschop van Freiburg gezonden; ook de geestelijken van het Dekenaat Worms hebben den 7den hetzelfde gedaan.

Dat de aan hun eed trouwen priesters in Musterland in de gevangenis zijn geworpen geworden, doch weer vrijgelaten is bekend; maar waar deze en gene gezet is geworden, is iets nieuws. Onder anderen werd Dr. Rombach van Bisschofsheim te Mosbach in een kachot gebragt welks muren van onder tot boven nat waren, en gelijk men zegt, »zweetten". Dat hol was zoo duister dat eerst tegen negen uur des ochtends door het luchtgat onder het verwulf eene soort van schemering binnendrong, die echter te drie ure wederom verdween; ander licht werd den gevangene niet gegeven. Gedurende die licht gevende uren was een kagchel zigtbaar, doch zonder vuur. Zijn buurman door een dunnen muur van hem gescheiden was een struikroover. Het slechte voedsel dat hem gegeven werd was bovendien in zoo geringe hoeveelheid dat er naauwelijks het leven bij te behouden was. Dat gevoegd bij de bedorvene dikke lucht veroorzaakte den geestelijke eene hevige ongesteldheid; door het maken van gedruisch en het omwerpen van al wat beweegbaar was gelukte het hem den oppasser te doen komen, die hem half in onmagt op zijn planken bed vond, en den arts haalde. Gelukkig kwam deze tijdig genoeg om eene beroerte te voorkomen. De opperambtman die van die schandelijke behandeling niets geweten had, liet onmiddellijk daarop den gefolterde van alle noodwendigheden, van licht, bed vuur en beter voedsel voorzien.

— Het Bisdom van Freiburg bevat 814 parochien, waarvan 740 in het Groothertogdom Baden gelegen zijn en 74 in het land van Sigmaringen. Het aantal der geestelijken is niet toereikend om in de dienst op eene geregelde wijze te voorzien; er komen [illegible] priesters ter Kerk. De Aartsbisschop von Freiburg, Mgr. von Vicari, die meer dan een en tachtig jaren telt, heeft slechts een kapittel van zeven personen, die hem behulpzaam zijn in de besturing van dit uitgestrekte Bisdom. Het kapittel wordt als bedolven onder de opeenstapeling van werkzaamheden van allerlei aard, die dagelijks voorkomen. Het is den Aartsbisschop niet geoorloofd de leden van zijn Kapittel te vermeerderen.

Wij willen een voorbeeld geven hoe men te werk gaat in het groothertogdom als er een pastorij vakant komt. Het *Staatsblad* geeft er kennis van met vermelding van de inkomsten; de overige bladen nemen het berigt over. De minste pastorij brengt zes honderd florijnen op, en de grootste vijf duizend. De meeste echter staan tusschen beiden in. Zoo lang er geen vaste pastoor benoemd is, trekt de waarnemende per dag een florijn en dertig kreutzers (*f* 1.50). De overige inkomsten worden in een partikuliere kas gestort. Wanneer nu een zeer voordeelige pastorij vakant raakt, laat men haar zoolang mogelijk onbezet. Zoo is er onder anderen een die 3000 florijnen afwierp, zestien jaren lang vacant gebleven, waardoor er een som van 30,000 florijnen in de partikuliere kas kwam. Men begrijpt ligt dat het bewind van Baden er bij is om deze staat van zaken, op alle mogelijke wijze, in stand te houden, wijl ze er groote voordeelen uit trekt.

Zoo ra het *Staatsblad* eene vakante pastorij heeft opgegeven, moeten de priesters die er naar dingen willen, zich binnen zes weken bij den opperkerkeraad aangeven. Die kerkeraad is zamengesteld uit drie leeken en drie priesters, zonder voorkennis of toestemming van het geestelijk gezag benoemd door het gouvernement. Het spreekt van zelf dat die leeken niet behooren tot de ijverige en regtgeloovige Katholieken en de priesters evenmin. Bovendien zijn er bij dit zestal, nog twee raadslieden van het ministerie gevoegd, desgelijks leeken.

Men weet dat deze acht menschen geëxkomunieeerd zijn door den Aartsbisschop en deswege uit naam van den regent door den minister van Binnenlandsche Zaken zijn gekomplimenteert. Die opperkerkeraad nu, neemt alles in overweging wat betrekking heeft tot de opengevallen pastorij en vooral doet zij streng onderzoek of de aspirant ook soms wat al te Roomsch en naauwgezet van geweten is in het vervullen zijner geestelijke pligten. Hoe meer de pastorij opbrengt des te strenger is het onderzoek. De kerkeraad doet vervolgens verslag aan het ministerie. Het ministerie beslist en benoemt namens het hoofd van den Staat, den pastoor. Daarvan wordt dan kennis gegeven aan den Aartsbisschop,

met vriendelijk verzoek de benoeming te bekrachtigen.

Zoo ging men te werk in het Groothertogdom Baden tot op het tijdstip dat Mgr. de Aartsbisschop van Freiburg, na herhaalde pogingen om het gouvernement te bewegen af te zien van zijne onregtmatige handelingen, de regten der Kerk heeft doen gelden en het verachtelijk juk van slaafsche onderdanigheid heeft verbroken en weggeworpen.

— In de *Augsburger Zeitung* leest men: Gisteren is te Freiburg een schrijver ontvangen van den Pruisischen minister van Eeredienst, aan Mgr. den Aartsbisschop von Freiburg kennis gevende dat Z. M. de Koning van Pruissen, overeenkomstig het verlangen van den Prelaat betreffende het beheer der Katholieke Kerk in de vorstendommen van Hohnzollern, heeft goedgevonden hem dezelfde regten toe te kennen, welke de overige Bisschoppen in Pruissen uitoefenen. Men weet dat de Bisschoppen der Kerkelijke provincien van den Bovenrijn veel minder gevraagd hebben dan de Bisschoppen in Pruissen werkelijk bezitten.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 December.

BEVALLEN (11 Dec.): S. Calisch, geb. Praeger, Z. - C. Gebhard, geb. Crone, D.

OVERLEDEN (8 Dec.): C. C. Schmidt, 82 j. — (9 Dec.): A. F. M. Meynders, 7 w. — (10 Dec.): G. Faber, 86 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		12 DEC. 4½ u. gebl.	13 DEC.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61⅞	61 13/16 a	61⅞	61⅞
Dito Dito	3 »	74	73 15/16 »	74	73 15/16
Dito Dito	4 »	93¼	93 1/16 »	93⅛	93⅛
O. I. Leening 1844	4 »		»		
Amortis. Syndic.	3½ »		»		
Handel-Maatschappij	4½ »	126	»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »	100¼	»		
Aand. Holl. S. M.	»		»		
Obligatien	» »		»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »		»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »		»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	50 7/16	»		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »		»		
SPANJE Nieuwe	1 »	21⅞	21 11/16 »	21 13/16	21 11/16
Dito	3 »	45½	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	44 15/16	41 11/16 »	41 13/16	41 11/16
Coup. Bewijzen.	»	5 5/16	5 5/16 »	5 5/16	5 5/16
Amortisabile Schuld	»		4 13/16 »		
PORTUGAL te Londen	5 »	36⅞	36¼ »		
Dito uitgestelde	»		»		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104⅜	104⅛ »	104¼	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103⅛	103¼ »		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	94⅝	94⅞ »		
Dito	4½ »	94⅞	95 »		
Dito bij *Hope*	4 »	89⅛	89 »		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	87⅞	87⅛ »		
Dito bij id. 5de Serie	4 »	87½	»		
Cert. te Hamburg	5 »		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »	68⅞	»		
Cert. van dito	» »	69	69 »		
POLEN, Certifikaten	4 »	82⅜	82¼ »		
Dito Aand. à fl. 500		158	»		
Dito met Lot. » 300			»		
AMERIKA, Bank-Actiën		4 3/16	»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*			»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76⅞	76¾ »	76 13/16	
Dito 1852	» »		»		
Dito 1847	2½ »	39¾	39⅝ »		
Dito 1851	2½ »	39 11/16	39⅝ »		
Dito 1849	5 »	91 9/16	91⅛ »	91½	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »		»		
Dito	4 »		»		
Letter B	5 »	91 9/16	91⅜ »	91½	
Aand. met Loting fl. 500	*f*		»		
Nieuwe dito	» 250		»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwens*	5 pCt.		»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »		95½ »		
Dito Leening 1843	5 »		»		
PERU	4½ »		67¼ »	67 5/16	
MEXICO Nieuwe	3 »	23 1/16	22⅝ »	22 11/16	
VENEZUELA à £ 100	3½ »	32	»		
GRENADA à £ 100	2 »	21 11/16	»		
Dito Uitgestelde		8½	8⅛ »	8¼	
ECUADOR à £ 100	»	3⅞	»		

Mexiko onbepaalde 22¾, 13/16.

Bij tamelijk veel affaire in onze Binnenl. en in de hoofdsoorten der Buitenl. effekten was de markt algemeen ongunstig gestemd.

Koersen voor het Geld: Beleening 3½ pCt, Prolongatie 4 pCt. Diskonto [illegible]

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	[illegible]	[illegible]	2/m.	*f* 38⅝
»	zigt	» [illegible]	[illegible]		» 81
Bordeaux	2/m.	» [illegible]	[illegible]		» 1.35
»	½/m.	» 55½	[illegible]		» [illegible]
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg [illegible]		
Cádix	»	» 242	Frankfort [illegible]		
Seville	»	» 239	Hamburg [illegible]		
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» [illegible]
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,[illegible]
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam	»	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 54, 1840, 1842 4½ pc. 96¼; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21⅞; Binnenl. 3 pc. 42 5/16; Romeinen 5 pc. 92; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80⅞.

PARIJS, 12 Dec. Fransche 3 pc. 75.95; 4½ pc. 102.50; Spanje 3 pc. Binnenl. 43⅛; id. 1 pc. 22⅛; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 92¼.

MADRID, 9 Dec. Spanje 3 pc. 42¼; 1—3 pc. 22⅜; Cert Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 12 Dec. Consols 95¼.

WEENEN, 12 Dec. Met. 5 pc. 93⅞; Bank-Aktien 1380; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.15, Zilver 15⅛.

FRANKFORT, 12 Dec. Met. 5 pCt. 80⅞; W. Bank-Aktiën 1402; W. Loten fl. 250, 119; Spanje 1 pCt. 22⅛; id. 3 pCt. 42⅛; Wissel op Weenen 103¼.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 12 Dec. Meekrappen. Heden waren slechts enkele schippers over land ter markt gekomen. Hetgeen zij tot vorig betaalde prijzen aan de hand hadden, ging vrij wel af.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 12 Dec. Moutwijn *f* 18,00; Jenever *f* 22,50; Amst. Proef *f* 23,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 12 Dec. *Graanmarkt.* Ferme markt, er zouden veel zaken in Tarwe gedaan zijn, indien de houders zich handelbaarder hadden getoond. Voor Tarwe Polisch goede kwaliteit heeft men betaald *f* 17½, en voor Kubanka *f* 17½ pr. 80 kil. — Voor Amerikaansche Ragge biedt men *f* 13¼ maar *f* 13¾ wordt gevraagd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Dec. K. J. v. Hemert, Corneliszoon, Ismaël, laatst van Constantinopel.

ADVERTENTIEN.

(3532) Den 9 December 1853 overleed te Boxmeer, diep betreurd door hare kinderen en behuwdkinderen, in den ouderdom van ruim 74 jaren, na voorzien te zijn geweest van de laatste H.H. Sacramenten, Vrouwe FRANCISCA ADRIANA CLARA VAN DER VEECKEN, Weduwe van wijlen den Heer Mr. A. J. J. H. VERHEIJEN, in leven lid van de 2de Kamer der Staten-Generaal en Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

(3530) Gisteren overleed alhier, onverwachts, doch in den hoogen ouderdom van ruim zes en tachtig jaar onze waarde Vader en Behuwdvader de heer GEORGE FABER, betreurd door zijne kinderen en kleinkinderen.

AMSTERDAM, 10 Dec. 1853. A. J. FABER.
J. N. VAN INGEN, geb. FABER.
H. VAN INGEN.

Heden overleed tot onze groote droefheid te onzen huize onze veelgeliefde neef de Heer HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, Kandidaat in de Regten aan de Hoogeschool te Leijden, voorzien van de HH. Sakramenten der Stervenden.

's HERTOGENBOSCH, 10 December 1853. H. A. BIJVOET. (3538)

(3535) Voor de op laatstleden Zaturdag ontvangene 2 BANKBILLETTEN, ieder à *f* 100. — wordt den milden gever namens het Bestuur van het Gesticht St. Bernardus hartelijk dank gezegd.

AMSTERDAM, 13 Deckmber 1853.

LET WEL.

Uit de hand te Koop:

Een **GLADBOORDIJKER SCHIP**, zoo goed als nieuw, groot 33 Nederlandsche tonnen, met compleete Inventaris. Te bevragen bij J. VAN VEEN, Mr. Scheepmaker te Nieuwkoop bij Alphen.

NB. Voor den Kooper bestaat er tevens gelegenheid om te vracht te varen. (3537)

(3526) De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zich als **BOEKHANDELAAR** alhier gevestigd heeft. De Heer C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft zijne Hoofdkorrespondentie wel op zich willen nemen, zoodat hij verlangt, dat voortaan pakjes en kommissiegoederen onder zijn Couvert zullen worden toegezonden.

Zijn Handel bepaalt zich tot R. K. Werken; voorts [illegible] Kunsten en Wetenschappen, Administra-[illegible]

N. H. VAN DEN BOOM.

HELMOND, 7 Dec. [illegible]

Op een Instituut, in *N.-Brabant*, verlangt men eenen **R. C. SECONDANT**, minstens van den 3den rang, en in staat om het Fransch en Engelsch te doceren. — Brieven *franco* aan het Post-Kantoor te *Boxmeer* onder letter H. (3534)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een onfeilbaar middel tegen hoest, verkoudheden en aamborstigheid.*

Er zijn elken dag zoo vele sprekende bewijzen van de krachtdadige uitwerking der pillen van Holloway in gevallen van borstziekten, voortvloeijende zoowel uit verouderden hoest, als nieuw gevatte koude, kortademigheid enz. dat een ieder, hij zij jong of oud, die aan zulke ongesteldheden onderhevig is, dadelijk zijne toevlugt behoorde te nemen tot deze onwaardeerbare pillen, waarvan men na het gebruik de buitengewone geneeskracht zal ondervinden. Menigeen die naauwelijks meer adem kon halen, en als het ware aan den rand des grafs stond, is tot verbazing van een ieder volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (3830)

Heden is bij C. L. VAN LANGENHUYSEN van de pers [illegible]

VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERLANDSCHE KATHOLIEKEN,

in het jaar des Heeren 1854,

BIJ-EEN-GEBRACHT

DOOR

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

EN

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Versierd met twee platen en een belangrijk facsimile door ED. DUJARDIN.

In deze uitgave van den Almanak komt voor eene zoo naauwkeurig mogelijke opgave der VERNIEUWDE BISSCHOPPELIJKE KERKREGELING van de Nederlanden.

Verder bevat zij:

Jaartellingen, Jaarmarkten enz.; Veranderde Feest- en Vastendagen; Kalender, met oude rijmspreuken; Hemelverschijnsels; Jaargetijden en Dierenriem; Opkomst en ondergang der Zon en Iets wegends den Almanak, door Pastoor M. H. Kruysen; voorts:

MENGELINGEN *in Proza en Poëzij*, als:

Het Kerkelijk Jaar, door H. J. C. van Nouhuys. — Een paar Noord-Hollandsche volks-overleveringen, door Dr. W. J. F. Nuyens. — De morrende heide-bloemen, door Mej. Gertruda C. — De Heilige Macarius, door Mr. Prudens van Duyse. — Bij de overblijfsels van St. Macarius Klooster, door den zelfde. — Het hart van Karel van Gelder, door v. L. — De Bisdommen, door J. A. Alberdingk Thijm (met een plaatjen door Ed. Dujardin). — Sedigheit ende Ledigheit, door J. M. Dautzenberg. — De Gansspael, door den zelfde. — Een Voghelken ende een Bloemken, door den zelfde. — Aen een Kint, door J. M. Dautzenberg. — Mijn Voghelijn, door den zelfde. — Schoolplagen, door G. S........ te G. — Het Armhuis van Sinte Cathryne te Gent, door J. J. van der Horst, Pr. — De Gevonden Schat, medegedeeld door A. D. S — Afleggen, door Pr. J. Dyckmann. — Het Bezoek, door Pr. P. J. Koets. — Aan den Dichter J. Poelhekke, door den zelfde. — De Kinderbede, door prof P. van der Ploeg, Pr. — Het Klooster en de Kerk van 't Schoot, door S. J. Funnekotter, Pr. — Maria Tesselschade Roemers, door J. A. Alberdingk Thijm (*met een plaatjen tegen over den titel,* door Ed. Dujardin, *en een* facsimile). — Het oogenblik der Elevatie, door J. J. Verkuyl — Het Roosjen, door Pr. J. Dyckmann. — De Kerkwijding te Oegstgeest, door Willem J. N. H. van den Bergh. — Avondstond, door J. Bohl, JGz. — Nog iets over Joannes Stalpaert van der Wiele, door J. A. Alberdingk Thijm. — Anekdoten uit de verkeerde wereld, medeged. door P. D. — Nog Anekdoten. — Bloemen, door J. Bohl, JGz.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.